

kelenföldi evangélikus

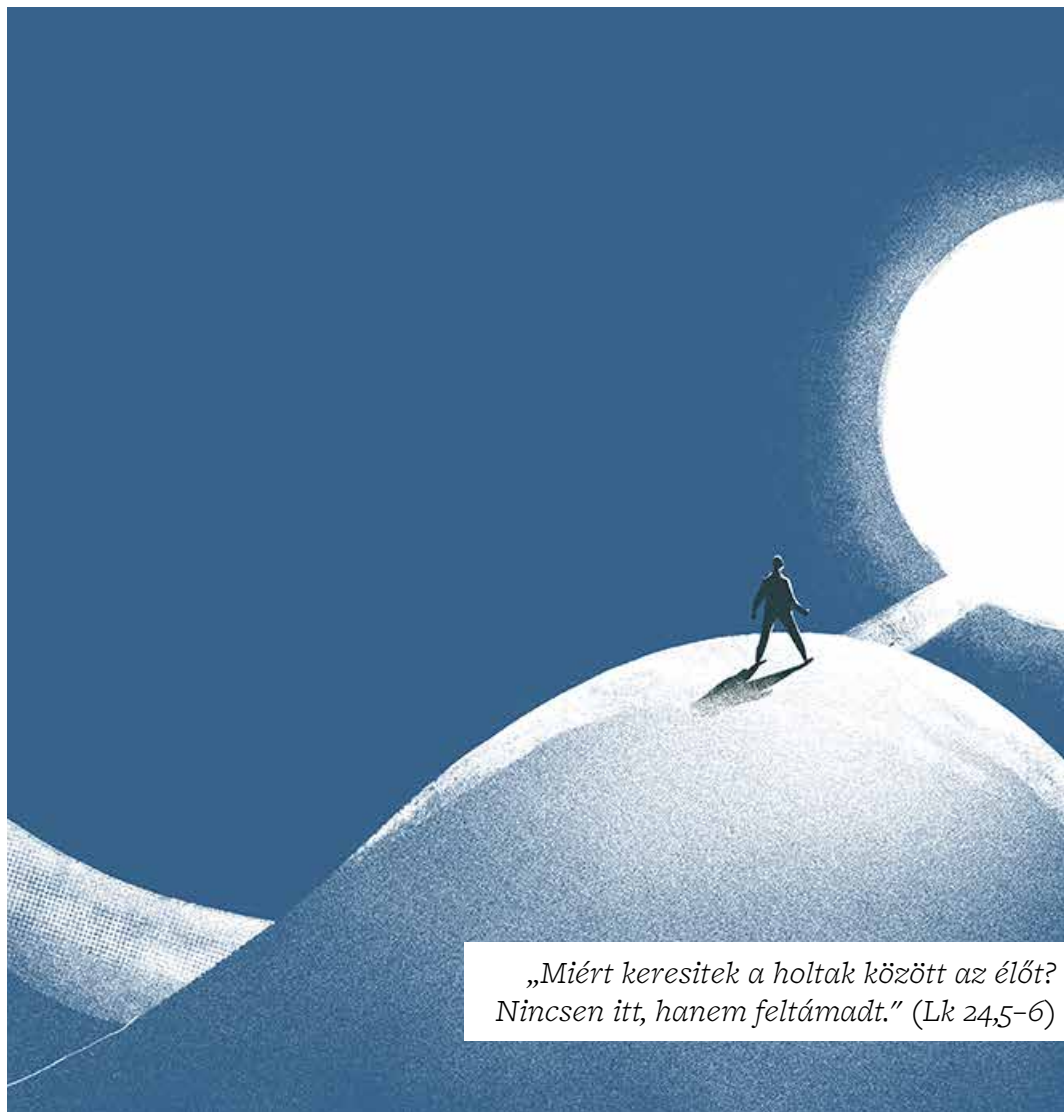
hírlevél

1.

xxvi. évfolyam

2022. tavasz

Istennel | hittel | szeretettel | szolgálattal

„Miért keresitek a holtak között az élőt?
Nincsen itt, hanem feltámadt.” (Lk 24,5-6)

De őt magát nem látták

Februárban részt vehettem felnőtt életem első gyermekbibliakörén. A bizalom volt a téma, arról kérdezték az alkalom vezetői a gyerekeket, hogy kiben bíznak meg, kinek a vezető segítségét, tanácsait, kéréseit fogadják el hétköznapijaikban. Volt egy játék is: egy önként jelentkezőnek bekötötték a szemét, és amíg kiment a teremből, mi székekből akadálypályát építettünk. Ezt követően visszatért, és két másik gyerek irányította a mozgását. Az egyik hang jó tanácsokkal látta el, hogyan menjen végig az akadályok között, a másik feladata volt minduntalan belevezetni a bekötött szemű kalandort a torlaszokba.

Az alkalom során számos olyan bibliai szereplő került elő, akik bíztak Istenben. Ott volt Ábrahám, akinek Isten megmutatta a csillagok által, mennyi utóda lesz, ha követi őt, József, akit álomlátás által vezetett ki a bajból és tette naggyá Egyiptomban. Mózes, akinek égő csipkebokor képében beszélt, majd mikor népét a pusztaságon át vezette az ígéret földje felé, égig tornyosuló tűz és felhőoszlop által mutatta az utat. Végül tarzusi Saul is sorra került,

akinek vakító látomásban jelent meg Jézus, és hívta el életének gyökeres megújulására.

Én csak szemléltem, mennyire szervesen szerepel a látás képessége, a látvány ereje ezekben a történetekben, miközben maga a játék pont nem a látásra, hanem a hallásra, a vakon vezetett bizalma a felismert felé, a másiktól megkülönböztetett hangra támaszkodott.

„Hiszem, ha látom.” – tartja a szólas. Minden, amit látunk, azt tudjuk bizonyosan, a szemünk által érzékelt ingerek döntő mértékben befolyásolják gondolatainkat és tetteinket. Lukács hasonló komolysággal számol be a huszonnegyedik fejezetben a látáshoz fűződő ragaszkodásunkról, kezdve az asszonyok hitétől, akiknek az üres sírnál megjelentek az örömhírt hozó rejtélyes férfiak, Péter csodálkozásán át, aki odamelve csak a lepleket találta, egészen az Emmausba tartó tanítványok csalódott beszámolójáig, amit egyenesen a megjelent Jézussal osztottak meg, és akikről Lukács ekkor még azt írja, „szemük képtelen volt felismerni őt”.

„Társaink közül néhányan szintén kimentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogy az asszonyok jelentették, *de őt magát nem látták.*” – számolnak be a huszonnegyedik versben a látótakról, jobban mondva a látvány hiányáról. Ezt követően arról is ír Lukács, hogyan fed fel Jézus a próféták jövendöléseinek értelmét, és még akkor sem esik le neki a tantusz. Csak mikor megtöri a kenyeret, nyílik meg a szemük, és ismerik fel, hogy ki szegődött melléjük. De abban a pillanatban, hogy a látvány ereje megérintette őket, felszítva bennük a buzgalmat, azt olvassuk, hogy Jézus el is tűnt a szemük elől. Hogy miért szinte azonnal vált köddé a felocsúdás pillanatában Jézus, arra nehezen tudom azt a választ elképzelni, hogy sietnie kellett valahova, esetleg nagyobb hatást akart kiváltani a közönségében. Sokkal közelebb áll hozzám az a gondolat, hogy Isten megértő a mi látáshoz, látványhoz való ragaszkodásunk iránt, de apránként azért igyekszik leszoktatni minket erről a csökönyösségről: „*Hiszem, ha látom.*”

Ma, mintegy kétezer évvel ezen események után, kiemelten – de semmiképp sem kizárólagosan

– a húsvéti időszakban a Megfeszített számos ábrázolása tárul a szemünk elé és az üres kereszt látványa fogad bennünket. Amikor ezekre emeljük szemünket, és ha megengedhetünk magunknak ennyi kételkedést, a látottakból kétféle következtetést vonhatunk le. Egyfelől, és a szem számára ez a valószínűbb, a test eltűnt, nincs sehol, bármerre is nézzünk, és a történet itt véget is ér, elfedi az eltelt idő. Másfelől viszont, ha csak egy kis időre behunyjuk a szemünket, és keressük azt az ismerős hangot, Őt, akinek a szavában bízunk, ha ez a Segítő hang kitölti a szemünk okozta kételyek hézagait, akkor abból a jól ismert szövegből csak ennyi marad: „Hiszem.”

☞ LÁSZLÓ DÁVID

Nyitott ajtók

Beszélgetés Czöndör István volt hatodévesünkkel

Azok kedvéért, akik nem követték a pályádat, kérlek, foglald össze röviden, eddig merre szolgáltál, milyen változások történtek a családi helyzetekben, milyen a mostani gyülekezeted.

Szeretettel köszöntöm a kelenföldi evangélikus gyülekezet tagjait. Jóleső érzés, hogy időnként lehetőségem van újra bekapcsolódni a gyülekezet életébe egy riport erejéig mint volt hatodéves. Immár tizenöt éve, hogy dr. Blázy Árpád lelkész úr mentorálása alatt a kelenföldi gyülekezetben tölthettem a gyakorlati évemet. Sok szempontból izgalmas és kihívásokról sem mentes esztendő tölthettem a közösségben. Házasság emberként, feleségemmel, Horváth Eszterrel érkeztem a gyülekezetbe, s a hatodéves képzésem alatt az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektori titkáráként is dolgoztam dr. Szabó Lajos rektor úr mellett. Hétköznapi délelőtt az egyetemen dolgoztam, délutánonként és hétvégenként pedig a gyülekezetben szolgáltam. Nagyon mozgalmas időszak volt az életemben. Az akkor kialakult baráti

kapcsolatok a mai napig meghatározzák életemet és fontos részei annak. Hatodév után az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöki hivatalában kezdtem el dolgozni dr. Fabiny Tamás püspök úr mellett mint püspöki titkár, mivel nyelvvizsga hiányában nem kap-

tam diplomát. 2007-ben megszületett első gyermekünk, Emma, majd két év elteltével, 2009 nyaráról a Balatonboglár-Hács-Somogyvámosi Társult Evangélikus Egyházköztségbe és szórványába kerültem mint gyülekezeti munkatárs egészen 2014 őszéig. Az eddigi legmeghatározóbb lelkészi

élményeimet itt szereztem. Ez idő alatt, 2010-ben megszületett második gyermekünk, Kristóf, majd 2012-ben a harmadik, Ráhel, akit a fonyódi Szélrózsán kereszteltek meg, melynek lelkészi házigazdája lehettem. 2014 őszétől Lovászpatonára helyeztek át, ahol megszületett negyedik gyermekünk, Zelma. 2015 augusztusában a szülőfalumban, Ostffyasszonyfán ordinált dr. Fabiny Tamás püspök úr, majd a csővári gyülekezetben kezdtem meg beosztott lelkészi szolgálatomat. A parókusi alkalmassági vizsga letétele után 2017-ben a csővári gyülekezet megválasztott és beiktatott 33. lelkészeként. 2020-ban diplomáztam a Semmelweis Egyetem mentálhigiéne szakirányú továbbképzési szakán mint mentálhigiéne szakember. Jelenleg is képezem magamat a pszichodráma területén, és a szolgálatom fontos része jelenleg is a segítő beszélgetések és a kiscsoportos házaspárkörök szervezése Csőváron, Fóton és Aszódon.

Az ember, amíg készül a szolgálatra, gondolom, már az egyetem alatt, de hatodévben biztos elképezeled, milyen lesz, amikor elkezdi a munkát. Mennyiben lett más a

valóság, mint az, amit akár Kelenföldön szolgálva is elképezeled?

Húúú... Nagyon más. Kelenföld egy nagyvárosi, értelmiségi gyülekezet, mely sok tekintetben ismeretlen terep volt a számomra. Az addigi tapasztalataim a kemesaljai fogyó gyülekezetek világához kötődtek. Később Balatonbogláron is egy kicsi, erőtlenséggel találkozottam, illetve a hozzá tartozó külső-somogyi, valaha német nemzetiségű falvak lassú elfogyásának lehettem tanúja, elszenvedője. A Balaton partján nyaranta pezsgő kulturális élet központja lett a boglári templom, illetve vált egy olyan nyitott és modern közösséggé, ahova főként nem evangélikus háttérből érkeztek a kereső emberek. A nyári szezonban öt istentiszteletet is tartottam vasárnaponként, és csaknem száz kilométert autóztam kis létszámú, öregedő és a fogyás gyászában vergődő közösségekben. Kelenföld számomra akkor egy jól szervezett, élő gyülekezet benyomását kellette, alkalmazottakkal és sok-sok önkéntes munkatárssal. Ennek az ellenkezőjével találkoztam a valóságban. Egy falusi közösségben ott élsz a gyülekezetben, sokkal inkább élsz a gyülekezeti tagok

között, találkozol velük a hétköznapok során, egy nagyvárosban viszont ez kevésbé van így. Számomra az is pozitív tapasztalat volt Kelenföldön, hogy a presbiterek többsége komolyan vette a küldetését és a szolgálatát, és nem csak „ott volt”, mert már apukája is presbiter volt.

Vittél-e magaddal Kelenföldről olyan tapasztalatot, ami meghatározta a szolgálatod akár pozitív, akár negatív szempontból?

Igen. Először is tartós baráti és emberi kapcsolatokat. Most elsősorban arcok jelennek meg előtttem, akik nyitottak felém, és ki is nyitottak bennem sok-sok ajtót. De ha konkrétumokat kell, hogy mondjak, akkor például liturgikus „mozdulatokat” és kifejezéseket ott tanultam meg, azokat használok ma is. Valamint a készülést, a szolgálatra való felkészülés lehetőségét. A nem lelkesítő szolgálatok jó megszervezése és működtetése ma is etalon a számomra. Negatív tapasztalat talán a több-lelkes helyzetnek a feszültsége volt, az egymással vívott harcok valahogy a gyülekezetben is leképeződtek. Ez számomra nehéz volt, de nem ez bizonyult tartós tapasztalatnak.

Hogyan élted meg, élte meg a gyülekezeted a járvány időszakát, milyen most, amikor kezd visszatérni az élet?

Nagyon fegyelmezetten élte meg a gyülekezet a járványidőszakot. A kezdetektől kötelező volt a maszkviselés és a kézfertőtlenítés a közösségi alkalmakon, amivel mindenki egyetértett és elfogadott. A közösségeink magasan átoltottak, és hála Istennek nem nőtt drasztikusan az elmúlt években a halálozások száma, annak ellenére, hogy az idősebb korosztály jelenléte a jellemző. A közösségi programok azért megszűntek a járványidőszakot, de az elmúlt fél évben kezd lassan visszaállni a megszokott rend. Azt is látjuk, hogy mik azok az alkalmak, melyeket el kell engednünk vagy át kell alakítanunk. Azóta az istentiszteleteink igehirdetései felkerülnek a Csóvári Evangélikus Egyházközség YouTube-oldalára, ez sokak számára elérhető.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve? Milyen feladatok, kihívások állnak előtted?

A hetedik szolgálati évet kezdem meg Csóváron és Pencen, már most érzem, hogy ez az év mindenképp meghatározó lesz.

Sok minden ideköt bennünket a szolgálatomon kívül: a feleségem munkája, a gyermekeim iskolái és a barátaink, valamint egy szép és rendezett természeti környezet. Hosszú távon azt érezzük, hogy egy idő után a gyülekezet és a mi javunkra is válna a váltás, de az irányokat még nem látjuk. A falusi gyülekezetek radikális átalakulását látjuk. Egyre inkább Budapest agglomerációjának az áldozatává esnek az Észak-Pest megyei falvak is. A tradicionális gyökerek és tapasztalatok a múlthoz kötik a közösségünket, de ezzel egyidőben szembesülnünk kell a fiatalok

elváándorlásával és a középgeneráció közönyével is. Utakat keresünk, fenntartunk helyzeteket és néha tehetetlenül állunk az előtt, hogy milyen lassan tud válaszolni egy közösség a mai élet kérdéseire. A csóvári gyülekezetünk temploma egy volt római katolikus templom alapjaira épült. A domb tetején áll, s körbeveszi a temető, kimagaslik a tornya, s azt jelképezi a számomra, hogy az Élet győzött a halál felett! Szeretettel és imádsággal gondolunk a kelenföldi gyülekezetre!

☞ VENÁSCH ESZTER

Temesváron jártunk

Tulajdonképpen egy évvel ez előtt kellett volna visszaemlékezni erre az eseményre, mert akkor volt a harmincéves évfordulója a romániai eseményeknek, de akkor a Covid-járvány tartott bennünket fogságban, így nem emlékezhettünk megfelelően. Emlékeznünk azonban szükséges, mert akkor tudunk hálát adni Istennek a sok ajándékáért, amelyeket csak a múltba visszatekintve veszünk észre.

Kelenföldi gyülekezetünk ismerte az akkori romániai nyomorúságot. A sepsiszentgyörgyi gyülekezettel még a háború előtt kialakult a testvérgyülekezeti kapcsolat, amit a Lutheránus Világszövetség budapesti nagygyűlésekor tudatosan felelevenítettünk, ezért Bajka Katalin ottani lelkesítő gyülekezetünk látta vendégül. Utána évente többször is ment ifjúsági vagy felnőtt csoport Sepsiszentgyörgyre, hogy vi-

gyen segítséget, gyógyszert, élelmiszert és könyveket, mert ott abban nagyon nagy hiány volt. Itt a gyülekezetünkben pedig megindult az átmenekültek segítése. Erre gyűjtöttünk ruhákat és élelmiszert, közvetítettünk munkahelyeket és lakhatási lehetőségeket. Ennek fő szervezője Bencze Imréné Ágnes néni volt. Ezt ma egyszerű dolognak gondoljuk, de akkor ez politikai kérdés is volt. A román titkosrendőrség is megfigyelt bennünket. A rendszerváltoztatás még nem következett be nálunk, ezért nem tudtuk, hogy a Magyar Kommunista Párt hogyan

tekint ránk, nehogy a gyülekezeti munkánk lássa kárát.

A nálunk bekövetkezett változás után felszabadultan végeztük az erdélyiek közt a munkát, amikor 1989. december 16-án váratlanul megírták az újságok, hogy az előző nap milyen tüntetés volt Temesváron Tőkés László református lelkész mellett. Ez a tüntetés áterjedt az egész városra, majd vérengzés következett be a főtéren. A következő napokban mindenki a híreket figyelte. December 21-én Bukarestben is kitört a forradalom, majd Ceaușescu retteggetett államfőt a rögtönítélő bíróság

kivégezte, de a rend nem állt helyre. Például a régi rend hívei négy vonatszerelvény bányászt indítottak el a Regátból, hogy Temesváron „rendet” csináljanak, mert a magyarok „elfoglalták” a várost. Azok oda megérkezve hallották és látták, hogy nem a magyarok foglalták el a várost, hanem román tömegek vannak az utcákon, akkor az ideérkezettek fele azonnal visszafordult, a másik fele meg a tüntetőkhöz csatlakozott.

Karácsony előtt érkezett hozzánk a hír, hogy a határon átengedik a románok a segélyszállítmányokat, ezért elhatároztuk, hogy mi is gyűjtünk. A karácsonyi istentiszteleten ezt meghirdettük és 60 ezer forintnál is többet adtunk össze. Ezért a következő napokban több mint másfél mázsa élelmiszert, konzervet, olajat, lisztet, cukrot, vaját, sajtot stb. vettünk. Tóth Géza presbiter testvérünk jelentkezett, hogy segít az adomány Temesvárra szállításában, ezért bepakoltuk a vásárolt és kapott élelmiszercsomagokat a Zsiguli autóba, s december 30-án reggel ½ 5-kor elindultunk. Felváltva vezettük az autót a régi 5-ös úton, mert akkor még nem volt autópálya. A száraz, hideg időben jól tudtunk haladni és már ½ 8-kor

Nagylakon, a határon voltunk. Ott fél óra alatt összeállt egy 25-30 kocsiból, teherautóból álló konvoj, ami mind segílyt vitt Erdélybe. Volt közöttük svájci, osztrák, cseh, német rendszámú teherautó is. A mi autónkat is megjelöltük vöröskereszttel és a lukas magyar zászlóval. A román oldalon barátságosan fogadtak bennünket és 20 perc alatt túl volt az egész konvoj a formaságokon. A magyar oldalon és a román oldalon is figyelmeztettek bennünket, hogy a konvojtól ne szakadjunk el, mert magányos Securitate lövöldözők (a régi titkosrendőrség tagjai) támadhatják meg az egyes kocsikat. A határon való rövid tartózkodásunk alatt gyenge köd takart be bennünket. Először nyugtalanul fogadtuk, de aztán megkönnyebültünk, mert így messziről nem lehettünk célpontok.

Konvojunk nyugodtan haladt. Az első faluban hatalmas transzprens fogadott: „Köszönjük magyarok” felirattal, ez ismétlődött minden faluban. Ahol emberekkel találkoztunk, mindenki megélt bennünket. Sok karszalagos fegyveres csoport is volt az úton, bennünket simán átengedtek, de a szembejövő kocsikat mind átkutatták, hogy nincs-e szökni akaró

szekus a kocsiban.

Aradon a város határában leál-
lítottak bennünket, egy kétélű
páncélos állt a konvoj élére és ve-
zetett át minket a városon. Mi-
után a külső részeken mentünk át,
az előző napok harcainak nyomát
nem láttuk, de váratlan támadás-
tól sem kellett félnünk.

Az Arad-Temesvár közti utat
bizonytalannak mondták, de ott
a köd besűrűsödött, 40-50 méter
volt a látótávolság. Számunkra ez
megnyugtató volt, mert nem le-
hettünk távolról jövő lövések cél-
pontja. Temesvárt elérve a konvoj
felbomlott, egyes autók a kórház-
hoz mentek, mások a vöröskeresz-
tes pontokat keresték fel vagy az
árvaházakat. Az utóbbiakban fon-
tos segítség volt a ruha adomány,
mert nem minden gyereknek volt
ruhája. Mi elkezdtük az evangé-
likus templom keresését. Akkor
még nem volt autót irányító okos-
telefon, ezért a templomtorony
volt a mi irányítónk. Minden kapu
zárva volt, az utcán alig lehetett
embert látni, még féltek az előző
napok lövöldözései miatt.

Feyér Sándor lelkész kitörő
örömmel fogadott bennünket.
Nekem ismerősöm volt, mert öt
évvel korábban Erlangenben egy
hónapig együtt tanultuk a német

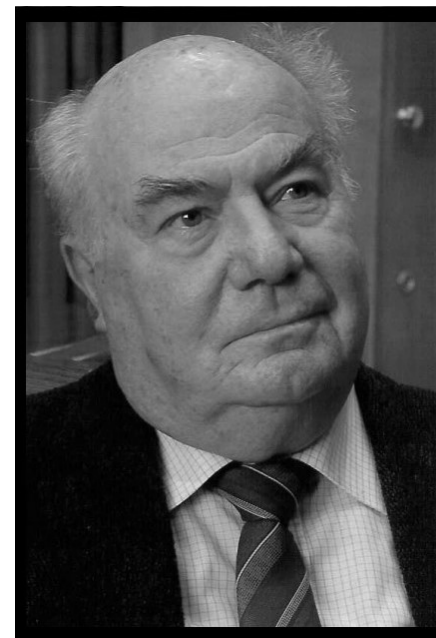
nyelvet. De egy másik ismerős is
volt ott, Roszík Gábor gödöllői lel-
kész, országgyűlési képviselő, aki
fél órával korábban érkezett szin-
tén segéllyel. Kipakoltuk a hozott
adományokat, hogy majd a lelkész
ossza szét a gyülekezetben.

Rövid pihenő után kimentünk
a városba, ahol a helyi lelkész
mondta és mutatta meg azokat
a helyeket, köztük az ortodox
templomot, ahol még óvodás korú
gyerekeket is anyjukkal együtt
agyonlőttek a kirendelt elit egy-
ségek. Sokáig temetetlenül feküd-
tek, mert a tüntetések és lövöldö-
zések folytatódtak. Temesváron
még karácsony első napján is
fellángoltak a harcok, az éjszakai
lövöldözésről nem is beszélve. A
főtéren rengeteg halott, a kórhá-
zakban sebesült. Ottjártunkkor
már mindenütt virágok, koszorúk,
égő mécsesek. Elmentünk Tőkés
püspök parókiájához, ahonnan
az egész romániai változás elin-
dult. Voltunk a temetőben is, de
Feyér Sándor csak a ravatalozóig
engedett menni, hátra a tömegsí-
rokhoz nem, mert ott a korábbi
napokban még lövöldöztek. A sze-
kusok, ahogy hallottuk, a hegyek-
be vonultak vissza, ahol bázisaik,
raktáraik voltak. Ezért sokakban
ott volt a félelem, hogy onnan a

tavasszal visszajöhetnek.

Mi ½ 3-kor indultunk vissza
Roszík Gábor vezetésével, hogy
még világosban elérjük Magyar-
országot. Útközben karszalagos
ellenőrző helyeken megállítottak
bennünket, de azonnal továbben-
gedtek. A határon, mert Roszík
Gábor parlamenti útlevéllal uta-
zott, rögtön átengedtek bennün-
ket a diplomáciai sávon. Így meg-
előztük a hosszú civil sávot, ahol
a hazatérők jöttek.

Próhle Henrikről

Kelenföldre megérkezve hálát
adtunk Tóth Gézával, hogy si-
keresen megjártuk az utunkat,
tudtunk segíteni, és láttuk, hogy
milyen nagy szükség van erre Er-
délyben. De ez az út figyelmezte-
tett minket és az egész gyüleke-
zetet arra, hogy ne szűnjünk meg
imádkozni a nehéz helyzetben lé-
vőkért. Tegyük ezt meg a mostani
időkben is.

☞ MISSURA TIBOR

Amikor a Farkasréti temető ra-
vatalozójából a nyitott sírhoz kí-
sértük Henrik hamvait, és ott, a
Miatyánk előtt és után is sok szép
énekünk felcsendült, eszembe ju-
tott, hogy ez a búcsúztatás meny-
nyire hasonlít Kós Károly 1977-es
temetésére a kolozsvári Házson-
gárdi temetőben, amelyről Mako-
vecz Imre elbeszéléséből tudunk:
„A lelkész fényes, világos gondola-
tokat mondott arról, hogy mi volt
az ő életének jelentősége, miért
fontos ez az ember, ki volt ő szá-
munkra. Nem volt tragikus han-
gulata az egésznek.”

A tőle búcsúzókat családja „baráti beszélgetésre” hívta tanácstermünkbe. Magam is jelen voltam ott, és tudtam néhány mondatot váltani Henrik sógornőjével, a Németországban élő Bányai Ildivel, aki nekem nem „néni”... Ő felismert, talán mert hasonlítok apámra, rögtön tudta, kinek a fia vagyok és kérdezte, Szabolcs hányas születésű volt. Mondtam, hogy 1921-es. „Érdekes, ezek szerint apád 14 évvel volt idősebb Henriknél, de ez a korkülönbség nem volt szembeötlő.” Ez a rövid beszélgetés idézte fel bennem a gyerekkori, ifjúkori emlékeimet találkozásaimról ennek a zenészcsaládnak tagjaival. Ezek mindig a templomunkban estek meg, de többnyire annak karzatán, ugyan is egész családnak tagja volt a Sulyok Imre bácsi által vezetett gyülekezeti énekarnak. Ebben a kórusban énekelt Bányainé Rozi néni, a „szép Bányai ikrek”, azaz Ildi és Zsuzsi édesanyja is. Ezt a jelzőt apám tette mindig a két lány neve elé, de ez megállta a helyét, azaz „fedte a valóságot”. Amikor olyan művet énekeltünk, amelyhez zenekari kíséret is járt, Zsuzsi ott húzta csellója vonóját előttünk, és láttuk fuvolájával Henriket is. De amikor nem

zenés volt az istentisztelet, akkor is találkoztunk Rozi néniel, Henrikkel, és a később feleségévé lett Zsuzsával. Apám mondta, hogy Henrik az Operaház elsőpultos fuvolása, de a MÁV Szimfonikusoknak is tagja, aki a későbbiekben a Zeneakadémia fúvós tanszékének vezetője is lett. Szabolcs és Henrik gyakran beszélgetett az istentisztelet után, öcsém és én tisztelettel hallgattuk őket. Minthogy Henrik és jómagam között 14 év volt a korkülönbség, mindig az idősebb gyülekezeti tagnak, és a „nagy művésznak” kijáró tisztelettel tekintettem rá, csak olyankor beszéltem hozzá, ha ő megszólított. (Évekkel később azután „összeöregedtünk”).

Ugrok néhány évet, és Henrik nagy balesetéről írok, amikor Balatonudvariban kerékpározva elesett, és feje súlyosan megsérült. Édesanyám folyamatosan hozta a híreket hogylétéről, és figyelmeztetett a közös fohászkodásra gyógyulásáért.

Ismét nagyobb ugrás az időben: amikor több velem egykorú gyülekezeti tag elérte a nyugdíjaskort, 2010-ben, egyik, teológiát is végzett építész-egyetemi tanár barátunk és Joób Máté ötlete alapján alakítottunk egy beszélgető kört,

az „Öregfiúk Körét”. Ebben pedig mi ’49-esek vagyunk a legfiatalabbak. Körünk „ökomenikusnak” mondható, vannak köztünk katolikusok is. Tíz éven keresztül Henrik is velünk beszélgetett. Tőle, de Bányai Ilditől is hallottam, hogy Zsuzsa asszony erősen szorgalmazta férje részvételét beszélgetéseinken, amelyek havonta egy alkalommal estek. Egy alkalommal Henrik tartott vetített, képeselőadást az együttes egy

korábbi, japán turnéjáról. Amikor már nehezebbre esett a kimozdítás otthonról, nem jött többé az „Öregfiúk Körébe”, és csak istentiszteletek után érdeklődhettünk hogyléte felől. „Megvagyok” – felelte ilyenkor. Tekintete mindig tiszta és világos volt.

Utoljára 2021 karácsonyának második napján láttuk őt az örömenés istentiszteleten.

☞ RÁTH ANDRÁS

Sass Lóránt (1924–2022)

Sass Lóránt evangélikus családba született, amely rokonságban áll a Pfeiffer (Asztalos), Ittész, Komjáthy (Kring) és Pálvölgyi családokkal.

Elemi iskoláit Újpesten végezte, majd a család Győrbe költözése miatt (mivel édesapja, id. Sass Lóránt Győrbe került a vagongyárba vegyész-mérnöként) a győri bencés gimnáziumban érettségizett. Ezután a Budapesti Műszaki Egyetemen kezdte meg a tanulmányait a vegyészkaron.

1944-ben a Műegyetem felsőbb évfolyamaival együtt őt is kivitték Németországba. Drezda szőnyegbombázását a város szélén élte át.

Csak a háború befejezése után jöhetett haza 1945 őszén, és ezután tudta a Műegyetemen befejezni tanulmányait.

Vegyéssz-mérnöki oklevelét 1947-ben szerezte meg, és itt került állásba tanársegédként.

Ezekben az időkben ismerkedett meg a Lutheránia énekkarban – ahol énekelt – későbbi feleségével: az ismeretségből szerelem lett, és 1952-ben nősült meg. A házasságból két fiúgyermek született, Attila és Géza.

Az egyetemi munkahely után rövid kitérő elteltével egy kísérleti intézetben kezdett dolgozni, ahonnan 1984-ben vonult nyugdíjba.

Ezután is aktív maradt, a társaival még jó húsz éven át tevékenykedett a környezetvédelem területén.

2006-ban a BME Egyetem-történeti és Hagyományörző Bizottságának vegyész tagjaként azon munkálkodott, hogy a Műgyetem hallgatóinak a világháború végi hányattatásait könyv alakban is összefoglalva örökítsék meg.

Nagyon szerette a Lutheránia énekkar közösségét és az éneklést, ezért folyamatosan, 64 éven át sok belföldi és külföldi rendezvényen szerepelt az énekkarral. Nagyon hosszú ideig szolgált a gyülekezetben presbiterként. Ké-

sőbb gondnokként intézte a gyülekezet anyagi ügyeit. Szívügye volt a templomépítő alapítvány létrehozása. A farkasréti kápolnában éveken át hűségesen végezte a gondnok szolgálatát, és csak idős kora miatt hagyta abba ezt a munkát.

Szeretett feleségét, Éva nénit hosszan tartó betegségében egészen a földi élete végéig gondosan ápolta. 66 éven át éltek szép házasságban.

Ha felhívtam, és nem vette fel, mindig visszahívott. Jellemző mindenre kiterjedő gondosságára az is, amikor két évvel ezelőtt felajánlotta, hogy a kertjükben levő óriás fáról finom ropogós cseresznyét szedhessünk feleségemmel. Neki egyébként minden telefonbeszélgetés végén kézcsókjait küldte.

Hosszú életet kapott Istentől, és most az utóbbi években is volt alkalmam időnként meglátogatni. Ezek során tapasztaltam, hogy lelki élete milyen gazdag. Persze régen is részt vehettünk néha imaközösségekben, a gyülekezet évtizedekkel ezelőtti válságos időszakában lelki beszélgetésen, de hálás vagyok azért, hogy a feláldozott Jézus Krisztus jelenlétét tapasztalhattam vele együtt most ezeken a találkozásainkon.

Együttlétünket mindig imádsággal kezdtük, általában Isten ígéjéről való beszélgetéssel folytattuk, és csak az után került sor a mindennapi élet eseményeinek megbeszélésére.

Köszönöm az Úrnak, hogy ismerhettem Lóri bátyámat, és hitelt várom vele a viszontlátást az Isten Országában. Szeretteinek az Úr vigasztalását kívánom

☞ ASZTALOS GYÖRGY

Mozaikok Wittenbergből

Grüße aus Wittenberg!

Péntek hajnalban indultunk el a budahegyvidéki ifisekkel közösen Wittenbergbe: buszsofőrökkel, lelkesekkel, kísérőkkel, mindenkivel együtt összesen ötvenegyen. A nap nagyrészt utazással telt, késő délutánra értünk Lipcsébe röviden városnézésre, elkészíteni első csoportképünket a Bach-szobor előtt és megvacsorázni a Marktplatzon álló Augustiner vendéglőben. A dessau-i szállásunkra már csak este érkeztünk meg, de sem ez, sem a kicsit szűkös ebédlő nem jelenthetett akadályt, hogy összegyűljünk elalvás előtt egy esti áhítatra és ismerkedős játékra. Másnapról pedig már igazán célba vettük Wittenberget...

Reggeli áhítatok a buszon

Második napunkat, ahogy aztán a többit is, áhítattal indítottuk

reggel a buszon Wittenberg felé. Megérkezve a várossal való ismerkedést az Asisi körpanorámában kezdtük, ahol a reformáció korában ábrázolt város kulisszái mögé leshettünk be. Az itt látott fontos helyszíneket aztán élőben is végigjártuk: voltunk a városi templomban a Cranach-oltárnál, a főtéren a Rathaus előtt, illetve a Luther-házban és a Melancthon-házban is. A délután második felében pedig ki-ki kötetlenül fedezhette fel a város aranyos utcáit, boltjait, fagyizóit.

Ebéddek és vacsorák

Mindenki már az utazás előtt kiválaszthatta, hogy melyik nap mit szeretne enni ebédre a három-négy lehetőség közül, így az éttermekben minden alkalommal már tárt karokkal (csak zárt csapokkal) vártak minket.

A reggelik és vacsorák ezzel szemben a szálláson teltek két turnusban, mindig volt tea és müzli, eszténként hot dog, melegszendvics vagy éppen rántotta (ami ennyi emberre nagyjából százötven tójást jelent...) És mindenki lelkes hozzájárulásának hála tengernyi nassolnivaló is akadt az esti játékokhoz, olyannyira, hogy nem is sikerült felélni a teljes nutella-készletet. Úgyhogy éhségre igazán nem lehetett panasz.

Barangolások vasárnap

Második wittenbergi napunk kevesebb múzeummal és több sétával telt, úgy is mondhatnánk, hogy a gyakorlatban is hasznosíthattuk előző nap szerzett tudásunkat. A nap fő programja ugyanis egy városismereti vetélkedő volt. Vegyes csapatokban jártuk körbe a várost a Luther-kerttől az állatkertig, majmokat és kancsókat számoltunk, bejutottunk a Cranach-udvarba (a Brauhaus étterembe ugyan nem mindenkinek sikerült zárás előtt, de egy kis kreativitás átsegít az ilyen apróságokon), és arra is rájöhettünk, hogy hol ünnepelte Lilla nyáron a születésnapját – azaz bebarangoltunk minden említésre méltó helyet a belvárosban, hogy aztán délután

a vártemplomnál búcsút vegyünk Wittenbergtől. Az útnak azonban még korántsem volt vége...

Németország

Akár sokadjára tért már vissza valaki, akár most járt először az országban, az úton mindenki felfigyelhetett kisebb-nagyobb kulturális különbségekre. Például, hogy a cseh benzinkutakon ingyen lehetett használni a mosdót, a gyalogos lámpákon mókás figurák mutatták a zöldet, a városok tele voltak ukrán zászlókkal, a könyvesboltok pedig társasjátékokkal. Mire azonban hazaértünk, legálább a Danke! szó ismerősen csengett már mindenkinek.

Esti mulatságok

Vacsora után az asztalokat rendszerint félrepakoltuk, helyette párnák kerültek a földre körbe-körbe, és mindennap más-tól hallgathattuk az áhítatot. A sportolástól a babiloni fogságig mindenféle téma előkerült, utána pedig közös zenéléssel zártuk a napot. A lelkesebbek még sokáig énekelték a zarándokénekeket, de lefekvésig volt idő társasozni, beszélgetni is. Vagy éppen autóversenyt játszani a fiúszobában.

Torgau

Búcsút intve Wittenbergnek a hétfői napot Torgauban töltöttük. Az időjárással ez alkalommal kicsit kevesebb szerencsénk volt, a hétvége ragyogó napsütése után borongósabb időben jártuk be a várost, esni viszont szerencsére csak akkor kezdett, amikor már ismét a buszban ültünk.

Addig napközben nyugodtan volt időnk megnézni a Hartenfelskastélyt, összebarátkozni a várakokban lakó macikkal, felfedezni a főteret a Torgau Shoppal, és minden utolsó könyvesboltozást, képeslapfeladást meg bevásárlást elintézni... és igen, egy hódérméretű óriásplüss tíz euróért naná, hogy bárkinek megéri!

Toronyóra

Kedd reggel aztán eljött a hazaindulás ideje, de szerencsére nem csak a hosszú buszút várt ránk egész nap. Délután ugyanis megálltunk Prágában még egy utolsó városnézésre, átsétáltunk a Károly-hídon, mászkáltunk kicsit az óvárosban és természetesen megnéztük az apostolokat is a városház óráján. A városból kigördülve aztán már végképp csak a hazaút maradt hátra, Magyarországhoz közeledve pedig lassan visszasi-várogtak gondolatainkba a mindennapi teendők...

Istentisztelet a vártemplomban

Mielőtt azonban végérvényesen visszaérkeznénk a templom elé, érdemes még kiemelni a hétvége talán egyik legmeghatározóbb pillanatát: a vasárnapi istentiszteletet a vártemplomban. Ez még azoknak is nagy élmény volt, akik a prédikációból annyit értettek, hogy Instagram és Ukraine, bár a padokban elhelyezett füzetek a liturgia leírásával sokat segítettek az istentisztelet követésében. Az elején ráadásul angolul is köszöntötték a jelenlévő vendégeket, köztük külön minket is. De ha másért nem, az ismerős szobrokért vagy a Dévai-képért az ablakon, magáért a helyszínért mindenképp meghatározó élmény maradhatott ez a délelőtt. Mert hiába a nyelvi különbségek, egy templomban lehajtani a fejedet mégiscsak univerzális élmény mindenhol.

Ilyen és még rengeteg ehhez hasonló, reformációhoz, Németországhoz, egymáshoz kötődő emlékekkel telve, a nagy világlátásban elfáradva érkeztünk vissza kedd este.

Wittenberg, köszönünk mindent! Auf Wiedersehen!

☞ BENYÓ HANGA
ÉS ITTÉS KLÁRA

Was Christum treibet – Ami Krisztushoz űz, hajt, vezérel

A konferencia résztvevői

Ezzel a Luthernek az Előszók a Szentírás könyveihez című művéből jól ismert és gyakran idézett mondattal került megrendezésre március elején az a még 2020-ra tervezett – és a pandémia miatt elmaradt – teológiai konferencia, melyet a német Luther Márton Szövetség (Martin-Luther-Bund) a hesseni Hofgeismarban rendezett.

A Jakab apostol leveléhez fűzött bevezetőben olvasható mondat 21. századi aktualitását próbálta meg a tizenegy ország mintegy harminc résztvevője aktualizálni. A témakörrel kapcsolatban értékes előadások hangzottak el, többek között Dr. Walter Sparn rendszeres teológustól. A kiscsoportos megbe-

széléseken négy irat tanulmányozására került sor. Témavezetőink voltak a már említett előadón túl a Luther Szövetség korábbi elnöke, az egyházunkban is jól ismert Dr. Reiner Stahl, illetve a néhány évvel ezelőtt hivatalából elmozdított szászországi evangélikus püspök, Dr. Carsten Rentzing. Az odaadással és szakértelemmel moderált, szeminárium jellegű beszélgetések során mélyülhettünk el igazán a címben megadott témakörben. A röpkonferenciát áhítatok és egy esti istentisztelet tette még színesebbé.

Terjedelmi okokból a megtárgyalásra került szemelvényeket csak felsorolni tudom: Luther Nagy ká-

téjából (1529) az Apostoli hitvallás második hitágazatának magyarázata; Nürnberg reformátora, Andreas Osiander Krisztus nélkülözhetetlen bennünk lakásáról (1551) szóló tanulmánya; az Egyességi iratból (Konkordienformel, 1577) az éppen Osiander által képviselt nézetek cáfolatára íródott A hit Isten előtti igazságáról című hitcikkely; valamint a római katolikus egyháznak és a Lutheránus Világszövetségnek a megigazulástánról szóló Közös nyilatkozat (1999) című dokumentuma.

A háromnapos együttlételet bizonyos szempontból beárnyékolta az előző héten kitört orosz-ukrán háború. A találkozás estéjén első-

sorban a vendégszolgák német résztvevők különös mód kíváncsiak voltak a Kelet-Közép-Európából (Szlovénia, Magyarország, Szlovákia, Lengyelország, Lettország és Észtország) érkezett résztvevők véleményére, tapasztalataira e véres konfliktus kapcsán.

Egy ilyen konferencia – a feszes program ellenére – a továbbképzésen túl mindig igazi felüdülést és feltöltődést jelent a résztvevőknek! Ezért e helyről is szívbeli köszönet illeti a konferencia lelkes és fáradhatatlan házigazdáját: a Luther Szövetség főtákosát, Michael Hübnert és munkatársát, Frank Thielt.

☞ BLÁZY ÁRPÁD

Istentisztelet eucharisziával

Cserkészprogramok és újjáéledő hagyományok

2022 cserkészprogramok terén (is) az újrakezdehető hagyományok éveként indult.

Először január végén találkozott a csapat a közös budavári istentisztelet után egy vidám korcsolyázásra a Jégkertben. A tavalyi elmaradt csapatkori után jó volt újra együtt tölteni ezt a téli délelőttöt közös sportolással és sok nevetéssel.

Februárban immár másodjára rendeztük meg a tavaly zoomon újraálmodott gálaestünket. Az eseményre idén is minden órs egy videós alkotással készült, amikből végül összeállt Mátyás és Kamilla igazán egyedi szerelmi története. Az órsők kooperációjában készített filmet viszont ez alkalommal már egy közös mozizásra és játékokra élőben összegyűlve is megnézhattuk az online premier előtt.

A hagyományos első cserkészkerületi számháborúnk is több alkalommal elmaradt, így különösen jó volt idén három év után újra látni a több száz cserkészt, akik összegyűltek velünk a Várban számháborúzni, zsíroskenyeret (k)enni és várakat foglalni, meg persze meg-

ostromolni a Halászbástyát a március 15-i megemlékezés előtt.

A számháború után került sor a kószák lelki hétvégéjére is Szokolynán. A téma a Kapcsolat volt – Istennel és emberekkel egyaránt, amiből igazán személyes beszélgetések kerekedtek a fűtőtest mellett összetolt ágyakon, égősorok között gondolkodva.

A cserkész korosztály négy órse hozzájuk hasonlóan elutazott két napra Nagyörzsönybe, ahol a Ki irányít? kérdésre keresték a választ. Volt kirándulás és túrós tészta, lelki ösvény és istentisztelet, társasjátékozás és önfeledt együttlét. A kiscserkészeknek ez alatt a Várban volt egy lelki délutánjuk, a bibliaismereti kvizzel, a rögtönzött előadásokkal és a komoly csatákkal csak úgy röpiült az idő.

A korosztályos programok után, ha minden jól megy, legközelebb a tavaszi portyán találkozunk az egész csapat, hogy a hagyományos programok közé visszatérve minél több új élményt, közös emléket szerezzünk.

☞ ITTÉS KLÁRA

Nők egymás közt

Női kör Kelenföldön

Nagyon örültem, amikor Blázy Márti meghívott a női körbe, különösen azért, mert amióta "kirepültek" a gyerekek az óvodába, iskolába, számunkra befejeződött a kismamakörös időszak, amelyet mindkét gyermekemmel nagy örömmel látogattunk. A gyerekek azóta a bibliakuckó szorgos résztvevői, én pedig becsatlakozhattam a mindig jó hangulatú és rendkívül tanulságos, havi rendszeresű, hétfő esti női körös beszélgetésekbe.

A találkozások idei vezérfonalát Mark Gungor amerikai lelkész „Férfiagy, női agy” című könyve adja, ami jó kiindulópont a férfi és női gondolkodásbeli különbségek mélyebb megértéséhez. A résztvevő hölgyek más-más nézőpontból, néha kissé kritikusan szemléli

az író gondolatait, így számomra jó meghallgatni mások tapasztalatait, véleményét. Nagyon szeretem, hogy itt nyitottan, őszintén tudunk beszélgetni egymással, és a fő témánkon kívül gyakran elkalandozunk más, aktuális témákhoz is.

A kedves társaságban mindig nagyon gyorsan elszalad az idő, a hétköznapi rohanásból jó itt egy kicsit kikapcsolni. Az apakörben az idén szintén ez a könyv a téma, néha szórakoztató azon is eltöprengeni egy adott téma kapcsán, vajon mi lehet a „másik” vélemény. A tervek szerint a nyár előtti utolsó találkozást együtt fogjuk megtartani – kíváncsian várom azt az alkalmat is.

☞ DR. NÁDASI VIOLETTA

KELENFÖLDI GYÜLEKEZETI HÉTVÉGE BALATONSZÁRSZÓN 2022. MÁJUS 6-8.

„LÉLEKEL, ISMERETTEL” A 139. ZSOLTÁR MENTÉN

	SZOMBAT 8:00-8:45 reggeli	
PÉNTEK	17:00 érkezés	9:00 reggeli áhítat, közös éneklés Gáncs Tamás
	18:00 vacsora	
	19:30 közös éneklés, esti áhítat - Blázy Árpád	10:00 előadás, beszélgetés dr. Kocsis Krisztián + gyerekfoglalkozás
	20:00 ismerkedős családi játék - Nagy Adám	
		12:30 ebéd, csendespihenő / fagyizás
VASÁRNAP	reggeli	16:00 csoportos beszélgetés
		Ittész Szilvia előadása, kreatív foglalkozások
	10:00 istentisztelet Molnár Lilla	18:00 vacsora
	12:00 ebéd	
	hazautazás	19:30 gyülekezeti fórum, utána áhítat - Nagy Adám
		borkóstoló, beszélgetés

A teológia felfedezése

Új utakon
Isten felé

4 napos tábor a teológia és a lelkési pálya
iránt érdeklődő középiskolások számára

Evangelikus Hittudományi Egyetem
2022. június 30-tól július 3-ig

Jelentkezés:
<https://bit.ly/3Mv3p6f>

A résztvevőkkel egy expedícióra indulunk – számba vesszük hátországunkat, képzeletben elzarándokolunk Jeruzsálembe, bejárjuk Budapest titkokkal teljes utcáit, leereszkeszünk katakombák sötétjébe, letelepszünk Luther asztala mellé, hogy táborúzzunk mellett, egy körben kitapinthatjuk a Mindenség Szívének dobbanásait

Evangelikus
Hittudományi
Egyetem

Hogyan beszéljünk a diákoknak az ukrán háborúról?

Csütörtökön, február 24-én kitört a háború, de napközben, amikor elindult a hírfolyam, az én diákjaim még a padokban ültek, különböző témákkal a fejükben, amelyekből egyik sem volt még csak közel sem a háborúhoz. Padtárs, lecke, óra vége, maradjoneladolgózat, engedjenelötperccelölőbb, ilyesmi. Aztán péntek reggel nyolckor így fogadtak a nyolcadikosok: „Szilvi néni, kitört a háború, hallotta?! Fent van TikTokon, láttuk, ahogy becsapott valami valakinek a szomszédjába, meg ahogy durrognak a háttérben. Mi lesz most?”

A péntek délelőtti helyzet valahogy amúgy is alkalmas volt a ventilálásra, mivel a tizenhét fő csoportból tizenhárom elvittek tánc- és előadáspróbára a közelgő március 15-ei műsorhoz, így igen nehezen ment a tanulásra hangozdás. A háború előző napi kitörésével pedig végképp nyilvánvaló volt, hogy akkor most nem lesz angolóra. Már csak azért sem, mert aki nem táncol, és nem ad elő elég jól ahhoz, hogy bekerülhessen az

iskolai műsorba, annak általában más sem megy olyan könnyen.

„Szilvi néni, mi lesz most? Holnap már Budapestet támadják? Akkor azt mi sem ússzuk meg!” – záporoztak a kérdések.

Egy háború kitörése sok mindenre lehetőséget ad az átlagtanárnak átlaggyerekekkel. Ezek az én gyerekeim is olyanok, mint sok más társuk, akik helyben járnak iskolába: a közösségi média és a globalizáció ellenére zárt világban élnek. Ebben a világban, a vicces videók és a helyi események, a gyaloglás és a biciklizés világában, a hosszú ingázásoktól és autós szállításoktól mentes minden napokban egy gyerek még egészen sokáig gyerek maradhat.

A háború azonban, úgy látszik, még ide is betör. Hogyan? Úgy, hogy a harkovi fiatalok is fent vannak TikTokon. És hogy az a fiatal múlt héten még a cuki cicáit mutatta, ezen a héten pedig már a háborút.

Fogalmam sincs arról, hogy mi az a TikTok, és csütörtök este még nem is voltam benne biztos, hogy diákjaimmal előkerül-e majd a há-

ború mint téma. Az a téma, amely mindenkit fogva tart. De a biztonság kedvéért készültem valamennyire: bepótoltam a hiányosságaimat, megnéztem, mekkora is Ukrajna, milyen a gazdasági helyzete, milyen nyelveket hányan beszélnek. Ez így leírva nagyon kínos, hiszen mindezt tudnia kellene egy diplomás tanárnak egy szomszéd országról. De nem így van, és jobb volt szembenézni ezzel a tudatlansággal és még időben tájékozódni.

És még jó, hogy felvérteztem magam legalább ennyi előismerettel, mert bizony jól jött azon a péntek reggelen. Így is túl sok kérdés maradt nyitva, és csak ámultam, hogy milyen bölcsen járta körbe az ismeretlen és ijesztő helyzetet az a négy, angol szavak memorizálásával, táncinstrukciók követésével, szavak produkálásával küszködő diákom.

„- Szilvi néni, maga lőne emberre?”

- Gyerekek, én Krisztus-követőnek tartom magam, nem hinném, hogy lelőné valakit csak azért, mert rám fog egy puskát. Ha lelő, lelő.

- Jó, de biztos ebben? Nem is tudja, hogy milyen érzés lesz! És ha a gyerekeit kellene megvéde-

nie? Vagy minket? Vagy a kiskutyáját?”

Hát igen, itt jönnek az árnyalatok. És ez most nem etikaórai tananyag vagy az egykori filozófiaóra a nyolcvanas évekből. Ez itt most a valóság, annyiból legalábbis, hogy „fent van, most is lájvolják”, így bekerült a zárt világú kisváros tantermébe is.

„- Hallottam, hogy a tizenhat évesek el sem hagyhatják majd az országukat. Akkor a bátyámat is bevinnék? Vagy az apámat és a nagyapámat is? Ezt nem élném túl.

- Mit a bátyádat? Hát téged, egy év múlva! – kontrázik a másik.

- Engem biztos, hogy nem. Én tűnök innen, megyek Németbe.”

És ez megint bonyolult téma, mert ez a gyerek – mint sokan mások is – úgy szeretnék, hogy őt majd fogadják be, ide viszont inkább ne jöjjön senki. Ez a gyermeki hozzáállás teljesen érthető, hiszen az empátia nem születik velünk, még sokat kell csiszolódnia a gyermeki önzőségnek, mire felelős állampolgárrá válik az a gyermek. Aki végül a menekültben egy menekülő embert lát, aki – lám – lehetne ő maga is.

„- Szilvi néni, ezt ki akarta, hogy legyen? Ki indíthat háborút, akárki?”

És ez megint milyen nehéz, hiszen a háború azért más, mint egy földrengés vagy egy aszály. Egy háború nem csak úgy lesz, azt valaki akarta, hogy legyen. Valaki elindította, és erre éreztek rá ijedt, de válaszokat kereső diákjaim.

„- De hiszen ez szörnyű! Akkor mi a biztosíték, hogy nem indítunk mi is háborút? Vagy egy másik ország is? Ebbe belegondolni is borzasztó.”

„Jézus Amerikában”

Érdekes kutatást végzett az amerikai Episzkopális Egyház (az Anglikán Egyház amerikai megfelelője) megbízásából az Ipsos közvélemény-kutató az Egyesült Államokban.

A kutatásban 3119, 18 év feletti - vallásos keresztény és nem vallásos - amerikaiak tettek fel kérdéseket az egyházzal és Jézus személyével kapcsolatban. A magukat nem vallásosnak tartók 55 százaléka az amerikai keresztényeket „képmutatónak”, 54 százalékuk „ítélkezőnek” tartotta, ami éles ellentétben áll azzal, ahogyan a keresztények önmagukról gondolkoznak, ők ugyanis alap-

Nincs biztosíték. Szokták mondani, hogy ha az anyákon múlna, sosem lenne háború. És rajtunk, tanárokon - a magunk harcaival és küzdelmeivel - múlhatna? Vagy rajtunk, evangélikusokon? Vagy keresztényeken?

☞ ITTÉS SZILVIA

Forrás: Kötőszó.hu

vetően úgy jellemezték magukat, mint akik együttérzők, szeretetteljesek, bőkezűek, tisztelettudók. A más vallású vagy nem vallásos megkérdezettek ezzel szemben olyan jelzőket használtak a keresztényekről, mint az arrogáns, öngazult, képmutató.

A kutatásban résztvevők nagy többsége (84 százaléka) ugyanakkor Jézust fontos személynek tartotta; a nem vallásosak között ez 50 százalék volt.

A megkérdezettek 38 százaléka szerint a vallás pozitív hatást gyakorol a társadalom életére, a nem vallásosak 50 százaléka szerint azonban „megosztó” a hatása.

A kutatásban rákérdeztek a Covid hatására is az emberek lelki életében; ezzel kapcsolatban kiderült, hogy csökkent az istentiszteleten/misén és más lelki, vallási programokban való részvétel. A vírus előtt a megkérdezett keresztények 47 százaléka vett részt legalább havonta istentiszteleten, ami a vírus után 37 százalékra csökkent.

Azzal kapcsolatban, hogy mi a spiritualitás megélését leginkább segítő tevékenység, a megkérdezettek majdnem fele a természetben töltött időt válaszolta, ezt az imádság és a jótekonyság gyakorlása követte.

Michael Curry, az Episzkopális Egyház elnök-püspöke szerint a kutatás „ébresztőleg” kell, hogy hasson az egyház számára; szerinte örömteli, hogy az amerikaiak számára Jézus továbbra is igen pozitív személy, ugyanakkor a követői magatartását sokkal kevésbé pozitívan ítélik meg. Az egyház feladata, hogy olyan közösség legyen, amelyik Jézust ábrázolja ki, az ő tanítása szerint él és viselkedik.

☞ BERNHARDT DÓRA

Forrás: episcopalchurch.org/jesus-in-america

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLETI NAP

„...AKI ÉNHOZZÁM JÖN, AZT ÉN NEM KÜLDÖM EL.” (JN 6,37)

TÁMOGATÓNK:
OTTHONUNK
ÓBUDA

2022. MÁJUS 28. ÓBUDA, FŐ TÉR

TALÁLKOZÓ
VELED

Kassák Lajos: *Harangszó*

Feltámadott, mondják a népek és
Magsüvegelik,
Nevét a názáretinek, ki az ács fia volt
s megenyhült már a szél is s a rügyek
kisarjadtak.

Kétezer éve látják őt a vének és a gyerekek
Amint hosszú, fehér ingecskéjében lépeget
S alszik a tengerre szállt halászok bárkájában.

Én is emlékszem rá, mint az egykori
Játszótársra
S ti is útszéli csavargók és mesteremberek
Akkor hű követői vagytok valamennyien
A nincstelenségben, az útban és az igazságban

Igen, igen, az Ő árnya is visszhangja vagyunk
mi
s bár nem ízlelgetjük a húsvéti bárány húsát
mindennapi kenyérünkben s vizünkben
dicsérjük,
hogy vérünkéből való s meghalt értünk
a kereszten.

„János evangéliuma 20. fejezetében található az a döbbenetes történet, amikor Mária abban a pillanatban ismeri fel a feltámadott Jézust, amikor Jézus a nevében szólítja. Ez a történet sokatmondó üzenetet hordoz az imádságra és az érett tanítványságra nézve. Ahhoz, hogy a nehéz helyzetekben is megmaradjunk a „Lélek szerinti” életben, meg kell őriznünk azt a képességünket, hogy újra és újra kérjük Istent: „Mondd meg, ki vagyok.” Mert nem elégszem meg azzal, amit mások mondanak, sőt azzal sem, amit én mondok magamnak. Istentől akarom hallani – attól az Istentől, aki szól hozzám. Mert abból tudom, hogy létezem, élek, hogy ő szólt! „Ne félj, mert megváltottalak – mondja Isten – neveden szólítottalak, enyém vagy!” (Ézsaiás 43,1) Nevünk isteni kimondásán nyugszik az egész lényünk.”

Rowan Williams: *Tanítványként az úton. A keresztény élet esszenciájáról*

Jézus-logionok a Passióból

Böjti zenés sorozat – 2022

Március 16.

Péternek: *Alá kardot ránt, kard által vész el.* (Mt 26,52 ill. 26,47–56)

Igehirdető: Pocsaji Miklós ref. lelkipásztor

Zene: Németh Zsuzsa - orgona, közreműködik: Németh Sándor - orgona

Március 23.

A templomszolgának: *Ha rosszat mondtam, bizonyítsd be, ha pedig jót mondtam, miért ütösz engem?* (Jn 18,23 ill. 18,12–23)

Igehirdető: Kocsis Tamás görkat. szervezőlelkész

Zene: A kelenföldi gyülekezet kamaragyüttese

Bence Gábor vezetésével

Március 30.

Pilátusnak: *Magadtól mondd ezt, vagy mások mondták neked rólam?* (Jn 18,34 ill. 18,28–38)

Igehirdető: Kelemen Imre rk. plébános

Zene: Hacknauer Bettina - ének, Németh Sándor - orgona

Április 06.

Az asszonyoknak: *Ha a zöldellő fával ezt teszik, mi történik a számmal?* (Lk 23,31 ill. 23,26–31)

Igehirdető: Keczkó Pál ev. espereslelkész

Zene: Móré Irén - fuvola, Németh Sándor - spinét

Április 13.

A latornak: *Ma velem leszel a paradicsomban.*

(Lk 23,43 ill. 23,32–43)

Igehirdető: Györi János Sámuel ev. szervezőlelkész

Zene: Pax et Bonum Kamarakórus, vezényel: Kiss Boldizsár

Liturgus: Dr. Blázy Árpád, **Művészeti vezető:** Németh Sándor

Kezdés: szerdánként 18.00 óra

Helyszín: Kelenföldi evangélikus templom (1114 Budapest, Bocskai út 10.)

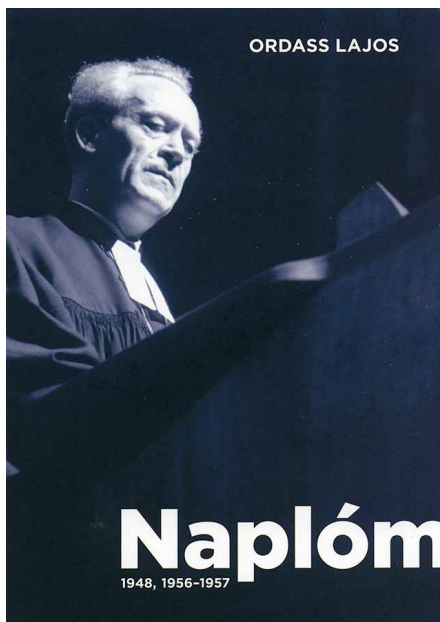
Istent bízd rám

Megjelent Ordass Lajos püspök naplója

Hiánypótló kordokumentum és a naplóirodalom izgalmas memem-tója is a most megjelent napló-részlet: Ordass Lajos evangélikus püspök ugyan haláláig írt naplót, a most kiadott kötet az 1948, 1956–1957-ben írott bejegyzéseket tárja a nyilvánosság elé, éppen azokat az éveket, amelyek során aktív püspökként, ellenséges közegben kellett helytállnia.

A könyvbemutatón kiemelte a kötet szerkesztője, Isó Gergely, hogy „a naplóirodalomnak jellemző tulajdonsága a keresetlen őszinteség, valamint fontos jellemzője az is, hogy a szerzője úgy fogalmazza meg a gondolatait, hogy nem ismeri a végkifejletet.” Talán éppen ez adja a naplók kiadásának népszerűségét, amely az elmúlt évek jellemzője: „a naplók egyedi élményt nyújtó sajátossága, hogy írjuknak személyes nézőpontjából, hétköznapjainak napról napra ütemezett ritmusából pillanthatunk bele mindannyiunk közös múltjába.”

A püspök feljegyzéseit ugyan nem a nagyközönségnek szánta, mégis sokunk épülésére lesz.

A kötet tartalmi ajánlója helyett a szerkesztő-történész idézem:

„Érdekes rátekintenünk a kötet borítójára, ugyanis szerintem rendkívül kifejező, Ordass Lajos személyiségét leginkább meghatározó kép ez: Ordass, a prédikátor, a prédikátor Ordass. Ordassnak ugyanis ez volt az élethivatása, ő lelkipásztor volt, egész életében, egész életével ő az istenhitét hirdette és minden cselekedetében a hit motiválta, és ez a hit ösztönözte arra, amit végül is tett. A napló maga is ennek a bizonyítéka, és így módon értelmezhető egyfajta igehirdetés gyanánt is. Bizonyíték arra, hogy Ordassnak a

helytállását semmi más nem tette lehetővé, mint a saját, személyes istenhite. Mással ugyanis nem magyarázható az a bátorság és az

„Arról beszélni, ami van”

Megjelent a Credo-könyvek első kötete – In memoriam Pilinszky János (1921–1981)

Tavaly száz éve, 1921. november 27-én született a 20. század egyik legjelentősebb magyar költője, Pilinszky János. Életműve előtt tematikus kötettel tiszteleg a Credo, a Luther Kiadó negyedévente megjelenő folyóirata. A könyvet Zászkaliczky Zsuzsanna és Papp Máté szerkesztette.

Az Apokrif, az Introitusz, a Harmadnapon vagy a Ravensbrücki passió költője felette áll felekezeti hovatartozásnak. Költészete iránytű, fényforrás az istenkereső léleknek, az élet nagy kérdései előtt tanácstalanul álló embernek. Aktualitása megkérdőjelezhetet-

len. Az evangélikus egyház ennek jeleként a Magyar Írószövetség általi kezdeményezése mellé állt, mely a centenárium napjaiban Pilinszky János Egyenes labirintus című versének szavalására buzdít. Egyházunk célja, hogy a gyülekezeti és intézményi alkalmakon is elhangozzon a költő írása.

az akár halálra is való elszántság, eltökéltség, amellyel szembeszállt a kommunista államhatalommal, és nem engedményeket tett az erőszak javára és az egyház kárára, hanem azt mondta, hogy ő márpedig nem ad semmit sem önként oda, ha kell, akkor vegyék el erővel azt, amit akartok: ugyan is azt, amit akartok, az Isten bízta rám, én ezt önként nem adhatom oda.”

len. Az evangélikus egyház ennek jeleként a Magyar Írószövetség általi kezdeményezése mellé állt, mely a centenárium napjaiban Pilinszky János Egyenes labirintus című versének szavalására buzdít. Egyházunk célja, hogy a gyülekezeti és intézményi alkalmakon is elhangozzon a költő írása.

A 2009-ben megújult Credo folyóirat számos időszakos és állandó rovattal rendelkezik. A most megjelent kötet alapját azok a kortárs irodalmi alkotások jelentik, amelyek az Idézőjel rovatban, első megjelenésként láttak napvilágot, s kifejezetten a lap számára készül-

ARRÓL BESZÉLNI, AMI VAN
IN MEMORIAM PILINSZKY JÁNOS

tek, vagy belesimultak a tematikus lapszámok profiljába. Az antológia gerincét tehát a Credóban 2009 és 2020 között megjelent szépirodalmi művek adják, de új írásművek is helyet kaptak a most megjelent kiadványban. A kötet anyagát Pilinszky művészetének kulcsfogalmai, metaforái alapján rendezték sorba a szerkesztők. A szövegeket Fülöp Péter fotói teszik teljessé.

A szerkesztők „Pilinszky Jánosra, [...] az Istent kereső és megszólító költészet, az emberi kapcsolatokat, illetve az Isten és ember kapcsolatot minden korábbinál magasabb szintre helyező irodalom egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb” alakjára kívánnak emlékezni. A költőre, „aki számára nemcsak a Szentírás, hanem a szent olvasás is életbevágóan fontos”.

Zászkaliczky Zsuzsanna és Papp Máté így összegzi a kötet célját:

„A száz éve született Pilinszky János emlékére – egyszerűen és bátran – próbálunk arról beszélni, ami van. Istenről és emberről, teremtőről és teremtetről, kapcsolatáról és magányról, szolgálatról és angyalokról – törékeny emberi életünk csomópontjairól.”

Az antológia előszavát Szabó T. Anna költő jegyzi: „Pilinszky még a kortársunk, pedig a korszak, amelyben élt, sebesen távolodik tőlünk. A huszadik század sok konkrét rettenete helyét a klímavégveszély és az apokaliptikus szorongás vette át [...], sóvárgásunk iránya, szomjunk a hitre, a bizalomra és főleg a bizonyosságra talán még erősebb, mint valaha. Semmi nem pótolhatja számunkra azt az erőt és intenzitást, amely egy jó szövegből, az emberi beszéd és az isteni csend közötti határon várakozó, mélységekből kiáltó versből árad...”

Végül dr. Fabiny Tamás elnök-püspök gondolataiból idézünk: „Hogy Pilinszkynek mi a titka? [...] Versei tanúságot tesznek a kimondás egyszerűségének bátorságáról. Vagy inkább a kimondás bátorságának egyszerűségéről.”

☞ STIFNER-KŐHÁTI DOROTTYA
Forrás: *Evangelikus.hu*

Gyülekezetünk életéből

Január 7-én **ökumenikus lelkész-találkozó** keretében a Himfy utcában került sor az újbudai ökumenikus **imahét** (január 17–21.) előkészítésére, melynek vezéregye így hangzott: „*Láttuk az Ő csilagát, és eljöttünk, hogy imádjuk Őt.*” (Mt 2,2). Az idei szolgálattevők voltak: Huszár Lőrinc ciszterci káplán (nálunk), Kelemen Imre rk. plébános (a reformátusoknál), lelkészünk, Molnár Lilla (a Szent Gellért-templomban), Kotán Béla baptista lelkész (a Szent Angyalok-templomban) és Molnár Sándor (a baptista imaházban).

A **hatodévesek és mentoraik EHE** által meghirdetett **téli konzultációjára** (január 25.) a járványhelyzetre való tekintettel online formában került sor.

Február első vasárnapján Blázy Árpád szolgált igehirdetéssel **Csepelen**.

A februári **férfikör** alkalmán **Dr. Németh Zsolt fizikus** Kora Árpád-kori templomok című előadását hallgattuk meg felvételtől, míg a márciusin a néhai 48-as és aradi vértanú, Vécsey Károly (1803–1849)

vezérőrnagy leszármazottja, **Vécsey Zoltán** testvérünk tartott érdekes és tartalmas vetített képes előadást.

A február 8-án tartott presbiteri ülésen gyülekezetünk elnöksége **60. születésnapjuk** alkalmából köszöntötte Blázy Árpád és Bence Gábor testvéreinket.

Az idei háromalkalmas **vesperasorozat** az év igéjének szövegkörnyezetére koncentrált: „*Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el*”. 2022. február 20-án Mészáros Anna Zsóka ötödéves teológushallgató, február 27-én Nagy Szabolcs, március 6-án pedig Gregersen-Labossa György evangélikus lelkész hirdette Isten igéjét.

Március 1-jén **kerületi ökumenikus lelkész-találkozó**nak adtunk helyet a Bocskai úti új gyülekezeti termünkben. A testvéri hangulatú együttlétnek köszönhetően májusban a Szent Gellért-plébánián tartjuk következő alkalmunkat.

Március 3-án **világimnap** **istentiszteletet** tartottunk templomunkban teológusok és ifisek li-

turgiai szolgálatával. Igét hirdetett Molnár Lilla.

Farkasréten szomorú szívvel, ám a feltámadás reménységével vetünk végső földi búcsút hűséges presbitereinktől: **Pröhle Henrik-től** (†85) és **Sass Lóránttól** (†98). Emlékük legyen áldott közöttünk! (Lásd a megemlékezéseket!)

Március első felében a **Martin-Luther-Bund** szervezésében került megrendezésre – a pandémia miatt két évvel ezelőtt elmaradt – *Was Christum treibet* című konferencia **Hofgeismarban**, melyen részt vett lelkészünk, Blázy Árpád. (Lásd a rövid beszámolót!)

Március 11–15. között a kelenföldi ifjúság tagjai közös **reformációi kiránduláson** vettek részt budahegyvidéki társaikkal. Lipcsében, Wittenbergben, Torgauban és Prágában jártak.

Március 16-án kezdődött az idei **bőjti zenés sorozatunk**, melynek címe *Jézus-logionok a Passióból* (további részletek a plakáton).

Március 23-án a CEU Bibó István Szabadegyetem **Nők és kereszténység** című kurzusának ven-

dégelőadója lelkészünk, Gáncs Tamás volt, aki **Nők a Bibliában** címmel tartott előadást.

Március 31-én lelkészi hivatalunk két munkatársa, **Németh Zsuzsa irodavezető és Máthé Eliza pályázati referens** is leteszi a szolgálatot. Köszönjük hűséges munkájukat. Új munkatársunk, **Majerné Várnai Krisztina** március 16-tól dolgozik hivatalunkban, mindkét feladatkört ellátva. Isten áldása legyen mindhármuk életén, további szolgálatukon.

A **budai egyházmegye gyülekezeteinek ifjúsági körei** januárban Budafokon, márciusban pedig Budaörsön találkoztak. Nagy örömmel vettek részt a közös játékon, áhítaton, beszélgetéseken, korcsolyázáson, szendvicsezésen.

Április 8-án a középkör közössége ellátogat a nemrégiben átadott Esterházy Péter és Gitta Könyvtárba, ahol **Fabiny Tamás püspök tart előadást** Esterházy Péter *Egyszerű történet vessző száz oldal - a Márk-változat* című könyvről.

Április 9-én 16 órától **húsvéti kézműves alkalmat** tartunk a gyermekek és az ifjúság részé-

re a Bocskai úti tanácsteremben. A részvételi szándékot kérjük, Molnár Lillánál jelezzék.

Testvérgyülekezetünkben, Sepsiszentgyörgyön virágvasárnap tartják az idei konfirmációt, melyen meghívásra lelkészünk, Blázy Árpád hirdeti Isten igéjét.

Április 28-án 18 órakor tartjuk idei **képviselő-testületi ülésünket** a tanácsteremben.

Május 6–8. között **gyülekezeti hétvégét** tartunk Balatonszárszón, az Andorka Rudolf Evangélikus Konferencia és Missziói Központban. Mottónk: „*Lélekkel, ismerettel*”.

Május 21-én 10 órakor **konfirmációs beszámoló** lesz a tanácsteremben, május 22-én pedig **konfirmációi istentiszteletet** tartunk templomunkban.

Június 12-én a mögöttünk álló időszakot **közös tanévzáró istentisztelettel** tervezzük zárni, melynek végén **pikniken** szeretnénk együtt maradni a templomkertben.

Népmozgalmi adatok 2021

Esketések

Gál Ádám Attila – Dobos Anna
Balogh Ármin Gergely – Pupek Adrienn
Kriston Péter – Sütő-Nagy Sára
Chi Thanh Lam Alexandre – Lányi Flóra
Márton Mihály – Kőrösi Kitti

Keresztelők

Tost Nándor Pál
Rozgits Hanna
Bence Piroska Ina
Kónya Gréta Kamilla
Vaskó-Nagy Nelli
Vaskó-Nagy Ádám
Petrovay Borbála Zsuzsanna
Petrovay Tamás
Máhli Balázs
Sólymos Benedek

Major Tamás
 Kováts Bende
 Bukucs Tamara
 Sass Gergely
 Balog Björn Simon
 Csikós Márton
 Wurm Zelda
 Wurm Iván
 Janka Lívía
 Varga-Krizmanics Léna
 Zétényi Mátyás
 Holop Ádám
 Bagyinszki Júlia Bíborka
 Vincze Viola
 Isó Luca Orsolya
 Lőczy Elma
 Hamrani Benedek Mór
 Ambrus Rajmund
 Szandmann Viktória Henrietta

Konfirmáció

Kodácsy Anna
 Benyó Ágoston
 Szabó Borbála
 Tarczi Attila
 Tarczi Júlia Dorottya
 Ihász Lilien
 Barna Sarolta Evelyn
 Ryssa Viktória
 Czégai Marcell
 Csorba Dénes István
 Perl Ádám János
 Rákóczy-Kiss Hanga
 Eigenmacht Jonatán Boldizsár
 Molitorisz Ágoston Tamás

Molitorisz Lilla Berta
 Vécsey Attila Bulcsú
 Vécsey Zalán Bánk
 Ittész Dorka
 Lénárt Áron
 Joób Ágoston
 Molnár András László
 Szil Jázmin Katalin
 Szil Sára Julianna
 Szenthe Panna
 Tost Nándor Pál
 Máhli Balázs
 Szontagh Zsófia
 Lasztóczy Zora Sarolta
 Szepesfalvy Bence
 Miklós Sára
 Thurnay András Soma
 Thurnay Laura Ágnes
 Havas Dániel
 Havas Dalma
 Érdi Léna
 Érdi Gerda
 Magyar Viola Katalin
 Prágai Flóra
 Ihász Ádám
 Nagypál Benedek Tas
 Szandmann Viktória Henrietta

Halottaink

Radányi Béla (79)
 Károlyi Józsefné Vörös
 Gabriella (68)
 Mészáros Géza (89)
 Bakos Andrásné Kerekes
 Mária (91)

Bene Sándorné Fiedler Rózsa (100)
 Gorácz Lászlóné Prohászka
 Irén (85)
 Dr. Gaál Ferenc (84)
 Maginyecz Andrea (53)
 Kovács Csilla (41)
 Dr. Hullán Tibor (85)
 Köresdi János (74)
 Szabó Györgyné Németh
 Emma (91)
 Mega Dániel (68)
 Benedek Irma Ágnes (68)
 Fekete József (79)
 Forró Imréné (74)
 Dr. Mány Jánosné Parzignát
 Gizella (76)
 Borza György (59)
 Solymos István Lajosné Újhelyi
 Lívía (71)
 Mislai József (77)
 Kósa Zsuzsanna Éva (80)
 Rácsay Károly (88)
 Cornides Anna Mária (79)
 Móró Gézáné Reuss Zsófia (81)
 Doncsecs Ildikó (51)
 Jásdi Miklós (73)
 Dr. Zimmermann Frigyesné Bakay
 Mária (96)
 Papp János (84)
 Dr. Molnár Judit (75)
 Menyhárd Miklós (45)
 Sperl Frigyesné Szabó
 Erzsébet (91)
 Svigruha Gáborné Popelka Erzsé-
 bet (87)

Doór Attiláné Zsuzsa (73)
 Kiss Lászlóné Ködmön Klára (87)
 Bródy Vera (96)
 Nagy Ilona Éva (85)
 Sándor Istvánné (77)
 Lubinák Béláné Kamondy Éva (88)
 Baranya István (84)
 Krizsán György (81)
 Avramucz István (68)
 Gáfor Józsefné Ray Klára
 Anna (97)
 Molnár Gyula (77)
 Novák Antalné Takács Irén (85)
 Pintér Mária (70)

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
KÁNTORKÉPZŐ INTÉZETE
FÓT

*Az Úr az én kőszálam,
váram és megmentőm.
(2Sám 22,2)*

Nyári kántorképző tanfolyamok – 2022

Örömmel adjuk hírül, hogy 2022 nyarán újra a korábban kialakult rend szerinti, tizenhét napos kántorképző tanfolyamokat tervezünk.

A tanfolyamok időpontjai és vezetői:

1. tanfolyam: június 23. – július 9. (csütörtök délelőtt–szombat délután)
Tanfolyamvezető: Mészáros Anna Zsóka

2. tanfolyam: július 14–30. (csütörtök délelőtt–szombat délután)
Tanfolyamvezető: Németh Sándor

3. tanfolyam: augusztus 2–18. (kedd délelőtt–csütörtök délután)
Helyettes tanfolyamvezető: Kertész Botond

Tanfolyamdíj: **55 000 Ft.**
Jelentkezési határidő: **május 30.**

Jelentkezni lehet a kántorképző címén e-mailben vagy hagyományos levélben, a letölthető jelentkezési lap beküldésével. Kérjük, a jelentkezéshez mellékeljenek lelkési ajánlást. Testvérek együttes jelentkezése esetén kedvezményt adunk. Ha valakinek gondot okoz a tanfolyamdíj befizetése, kérjük, jelezze, és mi igyekszünk segíteni, támogatást szerezni.

Bízva abban, hogy be tudjuk tölteni küldetésünket a kántorképzésben és a gyülekezetépítésben egyaránt, szeretettel várjuk a jelentkezőket!

A tanfolyamok vezetői és előadói

SZELROZSA 13.
evangélikus ifjúsági találkozó
Gyula '22
07.13–17.

Közöttetek van
Azt sem mondhatják: Íme, itt, vagy íme, ott van! Mert az Isten országa közöttetek van!
(Lk 17,21)

Ők lesznek velünk idén a Szélrózsán!

Pál Feri atya Grecsol Krisztián
Lóci játszik Kelemen Kabátban
Blahalouisiana Galaxisok

Elindult az online regisztráció!
Vásárolj meg jegyed a találkozó honlapján!

További fellépők:
Dirty Slippers, Közel, Lift!, M.Is.K.A.
és még sokan mások!

Várunk Gyulán július 13. és 17. között!

🏠 szelrozsatalalkozo.hu
📘 facebook.com/szelrozsatalalkozo
📷 instagram.com/szelrozsza2022
📺 youtube.com/szelrozsatalalkozo

Forrócsokizás a nagyifivel

A világinapi istentisztelet liturgusai

Nagyfi a jégen

Korcsolyabajnokok

Kelenföldiek Prágában

Imahét újra élőben

Kertrendezés

Reformációi kirándulás - A wittenbergi vártemplomnál

Reformációi kirándulás - Bach mesterrel Lípészében

Reformációi kirándulás - Torgau

Reformációi kirándulás - Wittenbergben

Reformációi kirándulás - városismereti vetélkedő utáni állapot

Reformációi kirándulás - Asisi körpanoráma

A KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS GYÜLEKEZET
ISTENTISZTELETI RENDJE 2022. ÁPRILIS
Krisztus feltámadt! Krisztus valóban feltámadt! Halleluja!

ÁPRILIS 3. BÖJT 5. VASÁRNAPJA (JUDICA)

8 óra úrv.	Kézdy Péter	(GAS vas.) lit: Gáncs Tamás
9 óra (Farkasrét)	Blázy Árpád	templomszentelési
9:30 óra úrv.	Gáncs Tamás	- Nagy Ádám családi
10:30 óra úrv.	Kézdy Péter	(GAS vas.) lit: Blázy Árpád
18 óra	Blázy Árpád	vespera

ÁPRILIS 10. BÖJT 6. VASÁRNAPJA (PALMARUM)

8 óra úrv.	Molnár Lilla	
9 óra (Farkasrét)	Gáncs Tamás	
10:30 óra úrv.	Molnár Lilla	
18 óra	Gáncs Tamás	könnyűzenei

ÁPRILIS 13. NAGYSZERDA

18 óra	Győri János Sámuel	lit: Blázy Árpád zenés böjti
--------	--------------------	---------------------------------

ÁPRILIS 14. NAGYCSÜTÖRTÖK

18 óra úrv.	Molnár Lilla	
-------------	--------------	--

ÁPRILIS 15. NAGYPÉNTEK

9 óra úrv. (Farkasrét)	Nagy Ádám	lit: Blázy Árpád
10:30 óra úrv.	Nagy Ádám	lit: Blázy Árpád
18 óra	Gáncs Tamás	passióolvasás

ÁPRILIS 17. HÚSVÉT ÜNNEPE

8 óra úrv.	Blázy Árpád	
9 óra (Farkasrét) úrv.	Gáncs Tamás	
10:30 óra úrv.	Blázy Árpád	
10:30 óra	Molnár Lilla	gyermekistentisztelet
18:00 óra	Gáncs Tamás	vespera

ÁPRILIS 18. HÚSVÉT ÜNNEPÉNEK 2. NAPJA

8 óra úrv.	Molnár Lilla	
9 óra (Farkasrét) úrv.	Blázy Árpád	
10:30 óra úrv.	Molnár Lilla	örömmelés
15 óra	Darvas Anikó, Martti Viljanen	finn nyelvű istentisztelet

ÁPRILIS 24. HÚSVÉT ÜNNEPE U. 1. VASÁRNAP

8 óra úrv.	Gáncs Tamás	
9 óra (Farkasrét) úrv.	Nagy Ádám	lit: Blázy Árpád
10:30 óra úrv.	Gáncs Tamás	
18 óra úrv.	Nagy Ádám	vizsgaistentisztelet

Hivatali rend

Lelkészi hivatal:

1114 Budapest, Bocskai út 10.
Hétfő-péntek 9–13 óra,
Csütörtök 17–19 óra.

Telefonszámok:

Lelkészi hivatal	1/361-2159
GÁNC S TAMÁS IGAZGATÓLELKÉ SZ	20/824-3703
BLÁZY ÁRPÁD PARÓKUSLELKÉ SZ	20/824-2907
MOLNÁR LILLA BEOSZTOT TLELKÉ SZ	20/824-6202
MAJERNÉ VÁRNAI KRISZTINA IRODAVEZETŐ	20/524-8787
BUDAY DORKA HITOKTATÓ	20/824-5370
BEDECS RÉKA HITOKTATÓ	20/775-3891
BENCE GÁBOR KÁNTOR, KARNAGY	20/824-4524
NÉMETH SÁNDOR KÁNTOR	20/824-2762
LÁSZLÓ DÁVID EGYHÁZFI	70/426-2859
MÜLLER GYÖRGY KERTÉ SZ, KARBANTARTÓ	20/573-3140

Kelenföldi evangélikus hírlevél

A Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség ingyenes lapja

1114 Budapest, Bocskai út 10. kelenfold@lutheran.hu,

Fent vagyunk a Facebookon: Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet

Szerkesztőség: BERNHARDT DÓRA, BODNÁR-ILLÉS ZSÓFIA, BLÁZY ÁRPÁD, GÁNC S TAMÁS,
HARMATI BÉLÁNÉ, ISÓ M. EMESE, VENÁSCH ESZTER, SZABÓ KINGA, MOLNÁR LILLA

Szerkesztőségi ügyekben kereshető: Isó M. EMESE (emese.iso@lutheran.hu)

Megjelent 300 példányban. A lap készítéséhez adományokat elfogadunk, melyeket a templomi perselybe kérünk betenni.

Felelős kiadó: Szepesfalvy Ákos; Nyomdai előkészítés: Kovács András;

Nyomdai kivitelezés: Vareg Hungary Kft. (www.vareg.hu); Felelős vezető: Egyed Márton

